

บทคัดย่อภาษาไทย

โรคเต้านมอักเสบเป็นโรคที่ทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม การใช้ยาปฏิชีวนะเป็นวิธีเดียวที่ได้รับการยอมรับในการป้องกันการเกิดโรคเต้านมอักเสบในโคระยะแห้งนม อย่างไรก็ตามการใช้ยาปฏิชีวนะก่อให้เกิดปัญหาการตกค้างในน้ำนมและการดื้อยา ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้จึงศึกษาผลของสารสกัดจากลูกยอและสารสกัดห้วนนม ต่อการป้องกันการเกิดโรคเต้านมอักเสบในโคระยะแห้งนม โดยแบ่งโคออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 5 ตัว ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 โคนมไม่เป็นโรคเต้านมอักเสบไม่ให้อาหาร กลุ่มที่ 2 โคนมไม่เป็นโรคเต้านมอักเสบให้ยาปฏิชีวนะ กลุ่มที่ 3 โคนมไม่เป็นโรคเต้านมอักเสบให้อาหารสกัดลูกยอ กลุ่มที่ 4 โคนมไม่เป็นโรคเต้านมอักเสบให้อาหารสกัดห้วนนม จากการทดลองพบว่า ในโคกลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 และโคกลุ่มที่ 4 มีอัตราการเกิดโรคเต้านมอักเสบในช่วงการให้นมต่ำกว่ากลุ่มที่ 1 และมีค่าไขมันติดเซลล์ในน้ำนมหลังคลอด ลดต่ำลงกว่ากลุ่มที่ 1 ในช่วงวันที่ 2-5 หลังคลอดอย่างเห็นได้ชัดเจน ผลการทดลองพบว่าสารสกัดจากลูกยอ และสารสกัดห้วนนม ไม่มีผลทำให้องค์ประกอบของน้ำนมซึ่งได้แก่ปริมาณไขมัน แลคโตส และของแข็งไม่รวมไขมันในน้ำนมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมแต่อย่างใด ผลการวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นว่าสารสกัดจากลูกยอและสารสกัดห้วนนม มีผลในการป้องกันโรคเต้านมอักเสบในโคระยะแห้งนมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการลดการใช้ยาปฏิชีวนะในการเลี้ยงสัตว์และส่งผลดีต่อเกษตรกรและสุขภาพของผู้บริโภค

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

Mastitis always causes economy lost in dairy farming. Antibiotic use is the only way that has been accepted to be effective in prevention of mastitis. However, using of antibiotic leads to drug residue and tolerance. The aim of this study was therefore to investigate the effects of *Morinda citrifolia* (noni) fruit extracts and teat seal on prevention of mastitis in dry cows. To do so, dry cows were divided into 4 groups (5 cows in each group); cows without mastitis (group 1), cows without mastitis treated with antibiotic (group 2), cows without mastitis treated with noni extracts (group 3), and cows without mastitis treated with teat seal (group 4). The results showed that the incidence of mastitis was markedly reduced in group 2, 3, and 4 during dry period when compared to group 1. The somatic cell count was rapidly decreased during day 2-5. The results also showed that noni extracts and teat seal did not affect milk quality. Milk compositions such as fat, lactose, and solid not fat were not changed. Thus, the results suggest that noni fruit extracts and teat seal were effective on prevention of mastitis in dry cows. These will help to reduce the uses of antibiotics which are beneficial for consumer health.

